

Sygn. akt: I C 384/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Robert Wysocki
Protokolant:	stażysta Paulina Barwińska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej "(...)" w C.

przeciwko R. M., A. M.

o zapłatę

- zasądza solidarnie od pozwanych R. M. i A. M. na rzecz powoda Wspólnoty Mieszkaniowej "(...)" w C. kwotę 9.276,59 zł (dziewięć tysięcy dwieście siedemdziesiąt sześć złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty,
- w pozostałym zakresie powództwo oddala,
- zasądza solidarnie od pozwanych R. M. i A. M. na rzecz powoda Wspólnoty Mieszkaniowej "(...)" w C. kwotę 2.173,83 zł (dwa tysiące sto siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu,
- wyroкови nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 384/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa Wspólnota Mieszkaniowa „(...)” przy ul. (...) w C. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. M. i R. M. na jej rzecz kwoty 9857,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Na wartość przedmiotu sporu składa się kwota 9.276,59 zł z tytułu zaległych opłat związanych z użytkowaniem lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) w C. w okresie od miesiąca września 2015 roku do miesiąca marca 2017 roku.

Ponadto powód do kwoty roszczenia głównego doliczył odsetki liczone na dzień 31 grudnia 2016 roku w kwocie 305,10 zł oraz podatek od towarów i usług w kwocie 276 zł. należny pełnomocnikowi powoda z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że pozwani są właścicielami lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w budynku przy ulicy (...) w C.. Będąc członkami wspólnoty mieszkaniowej uchylają się od zapłaty należnych na jej rzecz opłat, tj. nie ponoszą opłat związanych z eksploatacją lokalu w okresie od września 2015 roku do marca 2017 roku.

Zarządca nieruchomości bezskutecznie zwracał się do pozwanych, aby spłacili swoje zobowiązania.

Pozwani A. M. oraz R. M. nie złożyli odpowiedzi na pozew, pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia o skutkach niestawiennictwa, nie stawili się na rozprawie wyznaczonej na dzień 21 listopada 2017 roku, nie złożyli w niniejszej sprawie żadnych wyjaśnień ani nie żądali przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność.

W dniu 21 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy w Człuchowie wydał w sprawie wyrok zaoczny, w którym powództwo uwzględnił co do kwoty 9276,59 zł, a w pozostałym zakresie oddalił.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwani A. M. i R. M. na zasadach małżeńskiej wspólności ustawowej są właścicielami lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w C., z którym związany jest udział w nieruchomości wspólnej wynoszący (...).

bezsporne, nadto dowód - kopia wypisu z aktu notarialnego k. – 5-9

Na podstawie uchwały nr 06/2014 wybrano do Zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej następujące osoby: R. J., A. Ś., M. A., którzy uprawnieni są do podejmowania czynności zwykłego zarządu, z tym zastrzeżeniem, że oświadczenia woli winny być składane przez minimum dwóch członków zarządu. Zarząd administruje nieruchomością wspólną.

Właściciele nieruchomości uchwałą nr (...) upoważnili Zarząd do występowania w imieniu i na rzecz „Wspólnoty Mieszkaniowej” na drogę postępowania sądowego, zabezpieczającego i egzekucyjnego oraz reprezentowania Wspólnoty Mieszkaniowej przed sądami powszechnymi i organami egzekucyjnymi w sprawach dotyczących wspólnoty. Ponadto upoważnili Zarząd do udzielania dalszego pełnomocnictwa radcy prawnemu lub adwokatowi.

bezsporne, nadto dowód – uchwała nr 06/2014 z dnia 18 marca 2014 roku, k.14 oraz uchwała nr 05/2012 z dnia 1 marca 2012 roku, k. 13

Pozwani nie wpłacali regularnie opłat eksploatacyjnych z tytułu zajmowanego lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ulicy (...) w C., w pełnej wysokości. W związku z powyższym po stronie pozwanych powstało zadłużenie wobec Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w C., które na koniec marca 2017 roku wynosiło łącznie 9.276,59 zł.

bezsporne, nadto dowód - kartoteka finansowa właściciela lokalu za okres od 1 września 2015 roku do dnia 31 marca 2017 roku – k.10

Pismem z dnia 18 października 2016 roku strona powodowa wezwała pozwanych do dobrowolnej zapłaty kwoty 8448,45 zł z tytułu zaliczek na koszty bieżące oraz zaliczek na fundusz remontowy nieruchomości wspólnej. Pozwani nie dokonali żadnej wpłaty.

bezsporne - nadto dowód - wezwanie do zapłaty przedsądowe – k. 11

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotowe powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie pozwani A. M. i R. M. nie stawili się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedzieli się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu, zaistniały więc przesłanki z art. 339 § 1 k.p.c. do wydania wyroku zaocznego.

Stosownie do przepisu art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W judykaturze utrwalony został pogląd, który nie jest kwestionowany również w nauce, iż przyjęcie za prawdziwe

twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia Sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, Legalis nr 16294, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, Prok. I Pr. 1999 nr 9, poz. 30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96, OSNC 1996 nr 7-8, poz. 108).

Sąd nie może przyjąć za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli budzą one wątpliwości. W sformułowaniu art. 339 § 2 k.p.c. mowa jest o przyjęciu za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli „nie budzą one uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy”. Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy, w szczególności na tle innych twierdzeń powoda.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Okoliczności przytoczone przez powoda w pozwie były zasadniczo bezsporne. Kwestią nie budzącą w niniejszej sprawie wątpliwości był fakt, iż pozwani są właścicielami lokalu nr (...) położonego przy ul. (...) w C. i użytkują go nie płacąc opłat eksploatacyjnych związanych z jego użytkowaniem, w wyniku czego powstała zaległość w kwocie 9276,59 zł.

W ocenie Sądu, w oparciu o dowody przedstawione przez powoda, Sąd oddalił żądanie powoda co do kwoty 276,00 zł. doliczonej do roszczenia głównego pozwu z tytułu podatku od towarów i usług należnego pełnomocnikowi powoda od kosztów zastępstwa prawnego liczonego od stawki minimalnej wynoszącej 1200 złotych oraz roszczenie odsetkowe w kwocie 305,10 zł. W pozostałym zakresie Sąd uwzględnił powództwo i zasądził od pozwanych na rzecz powoda kwotę 9276,59 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości 7% od dnia 24 kwietnia 2017 do dnia zapłaty.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego nie jest zasadne podwyższanie kwoty zasądzonej z tytułu zwrotu kosztów postępowania o kwotę podatku VAT w przypadku, gdy strona była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika z wyboru.

Pobieranie podatku od towarów i usług obok maksymalnego wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika pozostałoby sprzeczności z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (jedn. tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1830 ze zm.). Nie ma podstaw do zaliczenia podatku od towarów i usług do wydatków profesjonalnego pełnomocnika ponoszonych przez niego w związku z reprezentowaniem strony w procesie cywilnym, ponieważ podatek ma charakter świadczenia publicznoprawnego, podczas gdy wydatki przewidziane w art. 98 § 3 k.p.c. są świadczeniami cywilnoprawnymi. (porównaj uchwały SN: z dnia 10 lutego 1995 roku, sygn. III CZP 4/95, z dnia 25 stycznia 2007 roku sygn.. III CZP 95/06, z dnia 3 grudnia 2015 roku sygn.. III CZP 90/15).

Przyjęcie zasady, że podatek od towarów i usług powinien być doliczany w każdym przypadku, gdy sąd przyznaje stronie zwrot kosztów procesu, mogłoby prowadzić do wtórnej niekonstytucyjności zasad zwrotu kosztów postępowania. Zasądzenie przez sąd zwrotu kosztów wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru powiększonego o podatek VAT na rzecz strony, która zapłaciła za usługi profesjonalnego pełnomocnika w związku z wykonywaniem przez siebie czynności opodatkowanych prowadziłoby do jej wzbogacenia kosztem przeciwnika procesowego. W tym przypadku strona wygrywająca sprawę nie ponosiłaby bowiem ciężaru podatku od towarów i usług z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru, a uzyskiwałaby zwrot tej kwoty od strony przegrywającej

sprawę. Podatnikowi VAT będącemu stroną postępowania sądowego, przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego od towarów i usług, wynikającą z faktur VAT wystawionych przez profesjonalnego pełnomocnika z wyboru, jeżeli świadczona usługa prawna jest związana z czynnościami opodatkowanymi tego podatnika. Orzekając o zwrocie kosztów procesu w postępowaniu cywilnym sąd byłby zatem, przy zaaprobowaniu rozwiązania proponowanego przez skarżącego, zobowiązany ustalać na potrzeby rozstrzygnięcia w sprawie incydentalnej, jaką jest orzekanie o kosztach, czy stronie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w związku z usługami prawniczymi świadczonymi przez pełnomocnika z wyboru. W tym zakresie należy mieć na względzie ogólne cele i wartości postępowania sądowego, w szczególności jego efektywność i sprawność, a także prawo strony do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia w sprawie głównej w rozsądnym terminie, gwarantowane w art. 45 ust. 1 konstytucji. Ustalanie skomplikowanych kwestii podatkowych w sprawie cywilnej utrudniłoby postępowanie i przedłużyło wydanie orzeczenia. Stałoby to w sprzeczności z konstytucyjną gwarancją prawa do sądu. Realne byłoby również niebezpieczeństwo podejmowania rozbieżnych rozstrzygnięć w odniesieniu do tego samego stanu faktycznego: z jednej strony przez sądy cywilne na potrzeby rozstrzygnięcia o kosztach procesu, a z drugiej strony przez organy podatkowe i kontrolujące je sądy administracyjne. (tak niepublikowane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 kwietnia 2016 roku SK 67/13).

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w zakresie kwoty 276,00 zł wliczonej do kwoty głównej roszczenia z tytułu podatku Vat należnego pełnomocnikowi powoda od kosztów zastępstwa procesowego liczonego od stawki minimalnej określonej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r., poz. 1804).

Za nieudowodnione natomiast zostało uznane roszczenie w postaci odsetek w kwocie 305,10 zł (rozliczenie z karty 10) od nieterminowych wpłat za należności powstałe wcześniej. Powodowa wspólnota nie wskazała jakie odsetki, od jakich kwot naliczyła, kiedy był ich termin wymagalności, czy i kiedy nastąpiła ich zapłata. Braki pozwu w tym zakresie obciążają powoda, a zgłoszone w ten sposób roszczenie jako niepodlegające obiektywnej weryfikacji nie może zostać uwzględnione zgodnie z art. 6 k.c.

W pozostałym zakresie powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali (Dz. U. z 2000 roku, Nr80, poz. 903) właściciel ponosi wydatki związane z utrzymaniem jego lokalu, jest obowiązany utrzymywać swój lokal w należyłym stanie, przestrzegać porządku domowego, uczestniczyć w kosztach zarządu związanych z utrzymaniem nieruchomości wspólnej, korzystać z niej w sposób nie utrudniający korzystania przez innych współwłaścicieli oraz współdziałać z nimi w ochronie wspólnego dobra.

Z kolei przepis art. 14 tejże Ustawy stanowi, że na koszty zarządu nieruchomością wspólną składają się w szczególności: 1) wydatki na remonty i bieżącą konserwację, 2) opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, w części dotyczącej nieruchomości wspólnej, oraz opłaty za antenę zbiorczą i windę, 3) ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publicznoprawne, chyba że są pokrywane bezpośrednio przez właścicieli poszczególnych lokali, 4) wydatki na utrzymanie porządku i czystości, 5) wynagrodzenie członków zarządu lub zarządcy. Na pokrycie kosztów zarządu właściciele lokali uiszczają zaliczki w formie bieżących opłat, płatne z góry do dnia 10 każdego miesiąca – na podstawie art. 15 ust. 1 cytowanej Ustawy. Tak ustalone zaliczki podlegają rozliczeniu, po upływie roku kalendarzowego, na który zostały uchwalone i po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego zarządu za ten rok, obejmującego ewidencję pozaksiegową kosztów zarządu oraz zaliczek uiszczanych na ich pokrycie (art. 29 ust. 1 i 1a cytowanej Ustawy). Ponadto art. 17 powołanej wyżej Ustawy stanowi, że za zobowiązania dotyczące nieruchomości wspólnej odpowiada wspólnota mieszkaniowa bez ograniczeń, a każdy właściciel lokalu - w części odpowiadającej jego udziałowi w tej nieruchomości.

Zaliczki na koszty zarządu mają charakter wydatków okresowych, w zdecydowanej większości pokrywanych w stosunku miesięcznym, co uwzględnia regulacja cytowanego powyżej art. 15 ust. 1 Ustawy o własności lokali. Przepis ten ma charakter bezwzględnie obowiązujący, co oznacza między innymi, że zaliczki muszą być płacone w

stosunku miesięcznym, a nie w innych okresach np. kwartalnych, półrocznych czy rocznych. Ustawodawca zatem z mocy bezwzględnie obowiązującego przepisu nadał zaliczkom charakter świadczeń okresowych miesięcznych płatnych z góry do 10 każdego miesiąca, co zbliża je do świadczeń czynszowych. Jest to zrozumiałe skoro mają one pokrywać okresowe, najczęściej konieczne do poniesienia co miesiąc, wydatki na wskazane wyżej koszty zarządu nieruchomością wspólną. Opłacanie przez właścicieli lokali miesięcznych zaliczek na koszty zarządu ma zapewnić płynną, bieżącą gospodarkę i zarząd nieruchomością wspólną, bez konieczności zaciągania pożyczek lub krótkoterminowych kredytów.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 482 § 1 k.c., uwzględniając w tym zakresie żądanie pozwu.

O kosztach procesu sąd orzekł zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów, wyrażoną w treści art. 100 k.p.c. Do kosztów poniesionych przez stronę powodową zaliczono: opłatę sądową od pozwu w wysokości 493,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1800,00 zł – zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.), oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł, łącznie kwotę 2310,00 zł. Wobec faktu, iż powództwo zostało uwzględnione w części, pozwani zostali zobowiązani solidarnie do zapłaty na rzecz powoda kwoty 2173,83 zł. – stosownie do wyniku sprawy.